

اخلاق در نظام اقتصادی ایران

رحمان حسینی
 دبیرکل انجمن اخلاق کسب و کار و مسوولیت اجتماعی ایرانیان

با اینکه پیشرفت اقتصادی از دو قرن قبل تا کنون در جهان سرعت و رشد فزاینده‌ای داشته، متأسفانه اخلاق یا این رشد و پیشرفت، همگام نبوده است. ولی در پنج دهه اخیر کشورهای توسعه یافته به دو موضوع مهم، یکی اخلاق در کسب و کار و دیگری مسوولیت اجتماعی در نظام اقتصادی و توسعه آن توجه بسیاری داشته‌اند و این توجه، هم به خاطر الزام قانونی و هم به خاطر پی بردن به اهمیت این دو نکته به عنوان لازم و ملزوم یکدیگر در کسب و کار آنها مورد توجه قرار گرفته است. شاید به جرات بتوان گفت، یکی از دلایل پیشرفت و رضایت نسبی اقتصادی مردم در جوامع غربی این است که حاکمیت در آن کشورها برای اینکه رفاه مردم را تأمین کند و سیستم اقتصادی آن کشور نیز سالم کار کند، توانسته است اخلاق اقتصادی را به طرق مختلف در آنها نهادینه کند.

سه پایه اساسی در اخلاق کسب و کار شامل درستکاری، اعتماد و انصاف فعالان اقتصادی است. در مسوولیت اجتماعی نیز حفظ و کمک به محیط زیست، کمک به اقشار آسیب پذیر و فقیر جامعه و رضایت نسبی دیگر ذی نفعان جامعه از طرق مختلف مبنای اصلی قرار می گیرد، چرا که برای رسیدن به جامعه توسعه یافته عدالت محور توجه توانان به ارزش های اجتماعی و اخلاقی در اقتصاد امری ضروری است.

تعریف کاربردی از اخلاق اقتصادی، فرایندی است که تشخیص می دهد چه عواملی موجب رفاه انسان می شود و چه رفتارهایی در این مسیر لازم است و چه تصمیماتی باید اخذ شود که هم بر مبنای عدالت باشد و هم بر مبنای منافع نگاه اقتصادی. اخلاق اقتصادی به فعالیت اقتصادی جامعه نظم می بخشد. بنابراین برای تحقق این امر، اخلاق اگر نه سر بالای اقتصاد بلکه باید در کنار اقتصاد قرار گیرد، چرا که حتی در یک جامعه غیرارزشی و سرمایه داری که همواره محور، منافع نگاه اقتصادی است، لازم است که این دو متغیر حتماً در کنار هم قرار گیرند. حال می خواهیم بررسی کنیم که جایگاه اخلاق در اقتصاد ایران در کجا قرار دارد؟ با بررسی اجمالی می توانیم به راحتی دریابیم که بسیاری از مشکلات اقتصادی در کشور نشأت گرفته از مشکلات اخلاقی رایج است و بالعکس، متأسفانه رابطه بین اخلاق و اقتصاد بسیار مشکل و پیچیده شده است، چرا که از یک سو برخی فعالان اقتصادی نه تنها به اصول

اخلاقی پایبند نیستند، بلکه آن را قبول ندارند و قرار داشتن اخلاق در اصول اقتصادی خود را امکان پذیر نمی دانند. از سوی دیگر نیز شرایط اقتصادی به گونه ای در کشور پیش رفته است که اخلاق نادیده انگاشته می شود. در واقع ارتباط بین این دو عامل در اقتصاد ایران، هم از نظر تئوری و هم به لحاظ نظری دارای چالش هایی است. به عنوان مثال برخی فعالان اقتصادی کشور، هم در دولت و هم در بخش خصوصی برای رسیدن به اهداف اقتصادی شرکتی یا سازمانی یا حتی فردی، اخلاق را نادیده می گیرند که این موضوع امری برخلاف اصول انسانی و همچنین برخلاف اصول کسب و کار مدرن و پیشرفته است. هر نظام اقتصادی یا سازمان ها و شرکت هایی که بخواهند بدون توجه به اصول اخلاقی، کسب و کار خود را توسعه دهند، قطعاً در نظام نوین اقتصادی جهان در بلندمدت حذف می شوند که به فروپاشی آن نظام اقتصادی ختم خواهد شد. متأسفانه هم اکنون در کشور قواعد اخلاقی مورد توجه شرکت ها و سازمان ها قرار نمی گیرد به همین دلیل با آنکه حاکمیت در ایران می خواهد رفاه مردم را تأمین کند، ولی کمتر توانسته به این هدف دست پیدا کند. همچنین اقتصاد دانان و نظریه پردازان اقتصادی کشور نتوانسته اند بین ارزش های اقتصادی و ارزش های اخلاقی جامعه نظریه ای ارائه دهند که این دو توانان به کار گرفته شوند، در نتیجه همه ذی نفعان در این چارچوب از عملکرد یکدیگر ناراضی هستند. در پایان پیشنهاد می شود:

۱. یکی از روش های اجرای اصول اخلاقی در کشور ایجاد قوانین حقوقی در اقتصاد است، بنابراین باید قانون گذاران به این مهم اهتمام ورزند.
۲. پیاده شدن اخلاق در نظام اقتصادی، هم یک کار سیستمی و هم یک کار فردی است، بنابراین حاکمیت و جامعه مدنی کشور بهتر است توانان در حوزه اقتصادی به این کار بپردازند.
۳. گسترش فرهنگ حکومتی، سازمانی و شرکتی در تمامی سطوح مدیریتی کشور لازم است تا وجدان های خفته را از خواب بیدار کرده و این فرهنگ اساسی را پرورش دهند.
۴. از آنجا که اقتصاد کشور می تواند نقش بسزایی در گسترش اخلاق جامعه داشته باشد، بنابراین مسوولان اقتصادی کشور باید به این موضوع به طور ویژه توجه کنند.
۵. اقتصاد دانان و نظریه پردازان اقتصادی کشور تلاش کنند ارزش های اقتصادی و ارزش های اخلاقی را در کشور به هم پیوند بزنند. از جمله اصول مشترک بین این دو حق انتخاب تولید کننده و مصرف کننده، آزادی بازار، آزادی ورود و خروج سرمایه و مسوولیت همگان در برابر ذی نفعان خود است.

نوع ملک	پرونده	نوع ملک	مساحت (متر مربع)	مساحت (متر مربع)	نوع ملک
زمین	۳۶۹	زمین	۱۶۵۹۵/۱۷	۹۷۹۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	مورد واگذاری ۲۱۶۲۵ دانگ مشاع از شش دانگ با وضع موجود که مسوولیت تغییر و تثبیت کاربری و پرداخت هزینه به عهده خریدار و تکمیل فرم الحاقیه الزامی بوده و با شرایط پرداخت ۱۰٪ نقد و ۱۰٪ زمان تحویل و الباقی در اقساط ۴۸ ماهه (۸ فقره چک شش ماهه) با امکان تهاتر ملک بر روی اقساط می باشد.
زمین	۴۴۴۶	زمین	۳۳۰۲	۵۱۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	مورد واگذاری شش دانگ یک قطعه زمین با وضع موجود دارای اصلاحی که مسوولیت تغییر و تثبیت کاربری و پرداخت هزینه به عهده خریدار و تکمیل فرم الحاقیه الزامی بوده و با شرایط پرداخت ۲۰٪ نقد و الباقی در اقساط ۴۲ ماهه (۷ فقره چک شش ماهه) بوده و تحویل پس از وصول چک اول می باشد.
زمین	۳۶۵۶	پهله ۸۱۱۶	۶۱۵/۸۵	۱۱۶۰۱۳۱۰/۰۰۰/۰۰۰	مورد واگذاری ۶۱۵/۸۵ متر مربع مشاع از ۲۰۶۸۵ متر مربع یک قطعه زمین با وضع موجود دارای اصلاحی که مسوولیت تغییر کاربری، تثبیت پهله و پرداخت هزینه به عهده خریدار و تکمیل فرم الحاقیه الزامی و با شرایط پرداخت ۲۰٪ نقد و الباقی در اقساط ۴۲ ماهه (۷ فقره چک شش ماهه) بوده و تحویل پس از وصول چک اول می باشد.
زمین	۱۸۶۴	پهله ۸۱۱۶	۸۷۶/۸	۱۱۵۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	مورد واگذاری شش دانگ یک قطعه زمین با وضع موجود دارای اصلاحی که مسوولیت تغییر کاربری، تثبیت پهله و پرداخت هزینه به عهده خریدار و تکمیل فرم الحاقیه الزامی بوده و با شرایط پرداخت ۲۰٪ نقد و الباقی در اقساط ۴۲ ماهه (۷ فقره چک شش ماهه) بوده و تحویل پس از وصول چک اول می باشد.
زمین	۱۱۱۱	اداری	۲۳۰/۳۲	۳۹۹/۴۱۶/۰۰۰/۰۰۰	مورد واگذاری شش دانگ یک قطعه زمین دارای پروانه ساختمانی با وضع موجود و تکمیل فرم الحاقیه الزامی بوده و با شرایط پرداخت ۲۰٪ نقد و الباقی در اقساط ۳۶ ماهه (۶ فقره چک شش ماهه) بوده و تحویل پس از وصول چک اول می باشد.

ج (شرایط مزایده)

- اخذ درخواست های پیشنهادی (فرم شرکت در مزایده تکمیل شده) به همراه اصل یک فقره چک بانکی با ضمانت نامه بانکی طبق مشخصات اعلامی در دفتر فروش به میزان ۵٪ قیمت پسابه از روز شنبه ۱۴۰۳/۰۸/۱۹ الی روز سه شنبه ۱۴۰۳/۰۸/۲۹ در ساعات و محل های تعیین شده صورت می پذیرد.
- تهیه فرم شرکت در مزایده فقط در دفاتر فروش و اخذ پاکت های پیشنهادی صرفاً در محل بازگشایی پاکتها امکان پذیر است و مهلت شرکت در مزایده حداکثر تا ساعت ۱۱ صبح روز چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۸/۲۰ در محل بازگشایی پاکتها می باشد.
- رعایت مفاد فرم شرکت در مزایده الزامی می باشد.
- پیشنهاد های فاقد سپرده، مغدوش، مبهم و مشروط از درجه اعتبار ساقط می باشد.
- اخذ فرم الحاقیه پیرامون اطلاعات تکمیلی ملک و امضاء و تحویل آن به همراه فرم تقاضای شرکت در مزایده الزامی است.
- ضمناً هر گونه ادعایی مبنی بر عدم اطلاع یا عدم قرأت یا عدم امضاء فرم الحاقیه و یا عدم آرایه آن از سوی دفاتر فروش قابلیت استماع ندارد.
- ضمن ثبت نام در سیستم ثنا قوه قضاییه، هنگام تنظیم مبایعه نامه، آرایه برگه ثبت نام در سیستم یاد شده الزامی می باشد.
- ضمناً علاوه بر نشانی اقامتگاه قراردادی مندرج در ماده یک مبایعه نامه، ابلاغ از طریق سیستم ثنا نیز معتبر و ملاک عمل خواهد بود.